

Sygn. akt I C 32/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 kwietnia 2013 r.

Sąd Rejonowy w Kłodzku Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Izabela Kosińska - Szota

Protokolant Lucyna Kazimierczuk

po rozpoznaniu w dniu 29 kwietnia 2013 r. w Kłodzku na rozprawie

sprawy z powództwa J. K.

przeciwko (...) Sp. z o. o. z siedzibą w S.

o ograniczenie tytułu wykonawczego wykonalności

I. ogranicza w stosunku do powódki J. K. wykonalność tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 15 marca 2001 r. Sądu Rejonowego w Kędzierzynie - Koźlu sygn. akt (...) zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Kędzierzynie - Koźlu z dnia 25 lipca 2012 r. poprzez zastrzeżenie powódce J. K. prawa powoływania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczoną odpowiedzialność za długi spadkowe tylko do wartości ustalonego w inwentarzu stanu czynnego majątku spadkowego po I. K., z wyłączeniem kosztów postępowania zasądzonych w pkt 2 postanowienia Sądu Rejonowego w Kędzierzynie - Koźlu z 25 lipca 2012 r.;

II. oddala dalej idące powództwo;

III. zasądza od powódki na rzecz strony pozwanej kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt) tytułem kosztów procesu.

Sygn. akt I C 32/13

UZASADNIENIE

Powódka J. K. w pozwie przeciwko (...) Spółce z o.o. w S. wniosła o ograniczenie w stosunku do powódki wykonalności tytułu wykonawczego nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym Sądu Rejonowego w Kędzierzynie Koźlu z dnia 15 marca 2001 r. sygn. akt (...) zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Kędzierzynie - Koźlu z dnia 25 lipca 2012 r. sygn. akt (...) do wartości ustalonego w inwentarzu stanu czynnego spadku po I. K. i zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu pozwu powódka wskazała, że postanowieniem z dnia 25 lipca 2012 r. Sąd Rejonowy w Kędzierzynie Koźlu nadał klauzulę wykonalności prawomocnemu nakazowi zapłaty w postępowaniu upominawczym przeciwko powódce jako spadkobierczyni zmarłej dłużniczki I. K., a postanowieniem z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie (...) Sąd Rejonowy w Kędzierzynie - Koźlu stwierdził, iż spadek po I. K. nabyła w całości powódka z dobrodziejstwem inwentarza, ponieważ powódka była osobą małoletnią. Powódka wskazała, że jej odpowiedzialność jest ograniczona do stanu czynnego majątku spadkowego stwierdzonego w inwentarzu, a powódka jest uprawniona do powoływania się na owo ograniczenie w toku postępowania egzekucyjnego i egzekucja przeciw powódce nie może być prowadzona bez ograniczenia. Powódka podniosła, że Sąd Rejonowy w Kędzierzynie - Koźlu stwierdzając przejście na powódkę

zobowiązania stwierdzonego tytułem egzekucyjnym winien ograniczyć jej odpowiedzialność do wartości majątku spadkowego ustalonego w inwentarzu.

Strona pozwana w odpowiedzi na pozew uznała powództwo o ograniczenie wykonalności tytułu wykonawczego o sygn. akt (...)wydanego przez Sąd Rejonowy w Kędzierzynie Koźlu z dnia 15 marca 2001 r. zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Kędzierzynie - Koźlu z dnia 25 lipca 2012 r. przez zastrzeżenie powódce prawa powoływania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczoną odpowiedzialność za długi spadkowe tylko do wartości ustalonego w inwentarzu stanu czynnego spadku, z wyłączeniem kosztów zasądzonych w/w tytułem i o zasądzenie od powódki na rzecz strony pozwanej kosztów procesu na podstawie art.101 k.p.c. Strona pozwana wskazała, że skoro powódka nabyła spadek z dobrodziejstwem inwentarza, zasadnym jest na podstawie art.840 § 1 k.p.c. żądanie powoda w zakresie ograniczenia wykonalności tytułu wykonawczego (...)przez zastrzeżenie powódce prawa powoływania się w toku egzekucji na jej ograniczoną odpowiedzialność za długi spadkowe I. K.tylko do wartości ustalonego w inwentarzu stanu czynnego spadku.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 15 marca 2001 r. Sąd Rejonowy w Kędzierzynie - Koźlu w nakazie zapłaty w postępowaniu upominawczym nakazał pozwanym I. K.i R. T., by zapłaciły solidarnie S. K. O. K.w Z.kwotę 727,93 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 21 lutego 2001 r. wraz z kosztami procesu 15 zł. W dniu 25 lipca 2012 r. Sąd Rejonowy w Kędzierzynie - Koźlu nadał temu tytułowi egzekucyjnemu klauzulę wykonalności przeciwko spadkobiercy dłużnika I. K.tj. J. K., na którą przeszło zobowiązanie spadkodawcy i zasądził od dłużnika J. K.na rzecz wierzyciela (...) Sp. z o.o.z siedzibą w S.kwotę 127 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania klauzulowego.

Dowód: znajdujący się w aktach (...)tytuł wykonawczy

Postanowieniem z dnia 9 listopada 2011 r. Sąd Rejonowy w Kędzierzynie - Koźlu stwierdził nabycie spadku po I. K.zmarłej (...)r. w K.na podstawie ustawy na rzecz J. K.w całości z dobrodziejstwem inwentarza.

Dowód: postanowienie z dnia 09.11.2011 r. - k.6

W dniu 7 stycznia 2013 r. pełnomocnik powódki wniósł do Sądu Rejonowego w Kędzierzynie - Koźlu wniosek o sporządzenie spisu inwentarza spadku po I. K..

Dowód: kserokopia wniosku o sporządzenie spisu inwentarza - k.7 - 8

Sąd zważył, co następuje:

Zasadniczo powództwo jest zasadne.

Strona pozwana (...) Sp. z o.o. z siedzibą w S. uznała powództwo i w kontekście obowiązujących przepisów prawa uznanie to nie budzi żadnych zastrzeżeń.

Stwierdzić należy, że jakkolwiek ograniczenie powództwa na podstawie art.840 § 1 pkt 1 k.p.c., zgodnie z którym dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście, nie było sporne, to sposób sformułowania żądania przez powódkę częściowo budził już zastrzeżenia. Słusznie strona pozwana wskazała w odpowiedzi na pozew, iż nabycie spadku z dobrodziejstwem inwentarza, nawet przy wykazaniu, że spadek ten ma wartość równą zeru, nie zwalnia bowiem automatycznie spadkobierców dłużnika z odpowiedzialności za długi spadkowe, a oznacza że ponoszą oni za nie odpowiedzialność tylko do wartości ustalonego w inwentarzu stanu czynnego spadku. Przepis art.1031 § 2 zd. 1 k.c. stanowi, iż w razie przyjęcia spadku z dobrodziejstwem inwentarza spadkobierca ponosi odpowiedzialność za długi spadkowe tylko do wartości ustalonego w inwentarzu stanu czynnego

spadku. W przepisie tym nie wskazano, że spadkobiercy dłużniczka są zobowiązani do zapłaty kwoty ustalonej w inwentarzu jako stanu czynnego spadku. W istocie z uzasadnienia pozwu wynika, że odpowiedzialność jej jest ograniczona, ale żądanie pozwu nie zostało sformułowane w taki sposób, by zastrzec powódce prawo powoływania się w toku egzekucji na jej ograniczoną odpowiedzialność. Wynika raczej z niego, że oczekiwaniem powódki było ograniczenie tytułu wykonawczego wykonalności do określonej kwoty, która wynikać będzie ze sporządzonego inwentarza. Niezależnie jednak od tego przytoczyć należy tezę wyroku Sądu Najwyższego z dnia 9 września 1976 r. w sprawie (...), zgodnie z którą artykuł 319 k.p.c., uprawniający sąd do ograniczenia w sentencji wyroku zakresu odpowiedzialności dłużnika za dług spadkowy do wartości czynnego spadku (przyjęcie spadku z dobrodziejstwem inwentarza z art. 1031 § 2 k.c.), nie daje podstawy do oddalenia powództwa na tej podstawie, że zmarły nie pozostawił spadku. Ustalenie, czy istnieje spadek (majątek) pozwalający na zaspokojenie przypadającej od dłużnika należności, należy do postępowania egzekucyjnego.

Oczywistym jest, że sporządzony w sprawie spis inwentarza pozwoli komornikowi prowadzącemu egzekucję na podstawie przedmiotowego tytułu wykonawczego do jakiej kwoty ograniczona jest jej odpowiedzialność.

Zwrócić należy uwagę, że art. 792 k.p.c. stanowi: Jeżeli następca ponosi odpowiedzialność tylko z określonych przedmiotów albo do wysokości ich wartości, należy w klauzuli wykonalności zastrzec mu prawo powoływania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczoną odpowiedzialność, o ile prawo to nie jest zastrzeżone już w tytule egzekucyjnym. Sąd Rejonowy w Kędzierzynie - Koźlu nie zastrzegł powódce prawa powoływania się na ograniczoną odpowiedzialność. Z tego względu w niniejszym postępowaniu w oparciu o przepis art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. w zw. z art. 319 k.p.c. Sąd rozstrzygnął o zakresie ograniczenia wykonalności tytułu wykonawczego, w oparciu o który prowadzona jest przeciwko powódce egzekucja.

W tym miejscu w związku z zakresem uznania powództwa przez stronę pozwaną i żądaniem wyłączenia z ograniczenia wykonalności tytułu wykonawczego kosztów postępowania zasądzonych tytułem wykonawczym, ustalić należało, czy koszty procesu określone w nakazie zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 15 marca 2001 r. i postępowania klauzulowego zasądzone w pkt II postanowienia Sądu Rejonowego w Kędzierzynie - Koźlu z dnia 25 lipca 2012 r. wchodzą w zakres długów spadkowych.

Zgodnie z art. 922 § 1 k.c. prawa i obowiązki majątkowe zmarłego przechodzą z chwilą jego śmierci na jedną lub kilka osób stosownie do przepisów księgi niniejszej. Zatem niewątpliwie jest, że wszelkie kwoty wynikające z nakazu zapłaty z dnia 15 marca 2001 r. wydanego w sprawie (...) jako obowiązki przeszły na powódkę jako spadkobierczynię dłużniczki, a więc zarówno należność główna 727,93 zł, odsetki od tej kwoty oraz koszty procesu 15 zł stanowią długi spadkowe. Natomiast do tych długów nie należą już koszty postępowania klauzulowego wynikające z pkt II-go postanowienia z dnia 25 lipca 2012 r., ponieważ nie powstały one za życia I. K., lecz są długiem powódki.

Z tego względu ograniczając w stosunku do powódki J. K. wykonalność tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 15 marca 2001 r. Sądu Rejonowego w Kędzierzynie - Koźlu sygn. akt (...) zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Kędzierzynie - Koźlu z dnia 25 lipca 2012 r. poprzez zastrzeżenie powódce prawa powoływania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczoną odpowiedzialność za długi spadkowe tylko do wartości ustalonego w inwentarzu stanu czynnego majątku spadkowego po I. K., wyłączył z powyższego ograniczenia koszty postępowania klauzulowego zasądzone w pkt 2-im postanowienia z dnia 25 lipca 2012 r.

Sąd oddalił powództwo dalej idące we względów wskazanych powyżej z uwagi na nieprecyzyjne sformułowanie żądania pozwu.

O kosztach procesu rozstrzygnięto w oparciu o art. 101 k.p.c. ponieważ strona pozwana nie dała powódce podstawy do wytoczenia powództwa. Istotną okolicznością leżącą u podstaw tego rozstrzygnięcia była możliwość skorzystania przez powódkę z zaskarżenia postanowienia Sądu Rejonowego w Kędzierzynie - Koźlu po doręczeniu jej w dniu 7 września 2012 r. zawiadomienia o wszczęciu egzekucji wraz z pouczeniem o prawie wniesienia zażalenia na postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności tytułowi egzekucyjnemu. Powódka winna była zaskarżyć to orzeczenie zarzucając

Sądowi nadającemu klauzulę wykonalności naruszenie przepisu art.792 k.p.c. i wówczas skutek wynikający z ograniczenia jej odpowiedzialności za długi spadkowe zostały osiągnięty. Mając to na względzie i uznanie powództwa przez stronę pozwaną Sąd zasądził od powódki na rzecz strony pozwanej koszty procesu w kwocie 180 zł stanowiące koszty zastępstwa procesowego. Strona pozwana, mimo żądania zasądzenia również kosztów związanych z opłatą skarbową od pełnomocnictwa, nie przedłożyła żadnego dokumentu, z którego wynikałoby uiszczenie przez nią opłaty skarbowej od niniejszej sprawy kwocie 17 zł.